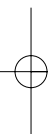

12 MAJA, CZWARTEK

09:30 – 11:30 EWA GUDERIAN-CZAPLIŃSKA
Elektra na ruinach miasta, czyli pamięć świadków
DARIUSZ KOSIŃSKI
„Jeśli zapomnę o nich...” – masowe performanse
pamięci w Polsce początku XXI wieku
JAKUB MOMRO
Czarna zółć. Melancholia, reakcja i anachronizm
w eseistyce Jarosława Marka Rymkiewicza

12:00 – 14:00 MARTA BRYŚ
Przekleństwo pamięci – wspólnota niemożliwa.
Dziady. Ekshumacja i Sztuka dla dziecka
Pawła Demirskiego i Moniki Strzępki
MATEUSZ BOROWSKI
Nakazana przeszłość, czyli pamięć a historia
w polskim teatrze współczesnym
EWA BAL
Postpamięć, pamięć kulturowa,
narodowa lub polityczna?
II wojna światowa widziana oczami
najmłodszych dramatopisarzy
15:30 – 17:30 WŁODZIMIERZ SZTURC
„Wszystko jest obok”.
Ireneusz Ireedyński i trauma historii
WOJCIECH BALUCH
Czym głosem tak naprawdę mówią ofiary
KATARZYNA FAZAN
Zapomnienie-wyb/paczenie, czyli dlaczego
zła historia zmierza do happy endu

18:00 – 20:00 DOROTA SEMENOWICZ
„Paradoksalna płodność anachronizmu”.
Wybrane spektakle Józefa Szajny
i Romea Castelluccio
AGATA DĄBEK:
Bolesna pamięć?
Formy uobecniania przeszłości
w najnowszej dramaturgii
polskiej i niemieckojęzycznej
MAŁGORZATA SUGIERA
I staw się przede mną: przedstawianie przeszłości
w polskim dramacie współczesnym

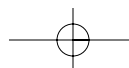

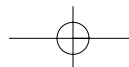
13 MAJA, PIĄTEK

09:30 – 11:30 MARTA KUFEL
Złe źródło.
Przeciw-początek Tadeusza Kantora
MARCIN KOŚCIELNIAK
Grotowski i Kajzar.
Wokół źródła
GRZEGORZ NIZIOŁEK
Efekt kiczu – dziedzictwo Grotowskiego
i Swinarskiego

12:00 – 14:00 JOANNA WALASZEK
Jan Klata i pamięć Starego Teatru
ANNA R. BURZYŃSKA
Unicestwić, wymazać, przepisać, odbić, wyzwolić.
Wymazywanie Krystiana Lupy i *Mala narracja*
Wojtka Ziemilskiego wobec historii i Historii
MAŁGORZATA DZIEWULSKA
Ukryte/odkryte.
Pamięć i niepamięć jako obiekty gry scenicznej
15:30 – 17:30 WITOLD MROZEK
Nasza klasa i klasa bez historii.
Teatr jako praktyka polityki historycznej
KRYSZYNA DUNIEC, JOANNA KRAKOWSKA
Polacy i Żydzi po Holokauście, po komunizmie,
po Grossie – pamięć i fantazmaty w najnowszej
prozie, w dramacie, w teatrze, w filmie
JOANNA WOŹNICKA
Pomiędzy historią a pamięcią.
O „małych narodach”, które „jeszcze nie zginęły”...

18:00 – 19:30 AGNIESZKA MAREK, GRZEGORZ STĘPNIAK
Czy mnie jeszcze pamiętasz? – *Olga. Eine
charmante Frau* Dany Łukasińskiej i *Venus*
Suzan-Lori Parks a performanse złej pamięci
MONIKA KWAŚNIEWSKA
Kobiety wobec historii i mitu w spektaklach Jana
Klaty

KATEDRA TEATRU
UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

INSTYTUT
THE GROTOŃSKI
INSTITUTE
IM. JERZEGO
GROTOŃSKIEGO

didaskalia *gazeta teatralna*

Tytułowa „zła pamięć” w pierwszym odruchu kojarzy się z codziennym zapominaniem imion, twarzy, miejsc, wydarzeń, czyli z drobnymi lukami w pamięci. Bardziej radykalną formą tak rozumianej „złej pamięci” jest amnezja. Przymiotnik „zła” odnosi się jednak nie tylko do pamięci utraconej, lecz również do wszystkich możliwych dysfunkcji i deformacji pamięci. Obejmuje więc zarówno zjawiska podmieniania i fałszowania obrazów przeszłości, jak i pamięć naruszającą status quo: niewygodną, zakazaną lub wypieraną. „Zła” jest więc także pamięć uciążliwa, traumatyczna, której nie udaje się zlekceważyć i wymazać, mimo że uniemożliwia „normalne” funkcjonowanie.

Tytuł „Zła pamięć” i wszelkie wywoływane nim skojarzenia odnoszą się do nowych narracji historycznych w teatrze i dramacie, niosących ze sobą takie naruszenia porządku symbolicznego, które mogą budzić lęk, wywoływać oburzenie, ale także – co ważne – pobudzać krążenie energii społecznej, zdumiewać innowacyjnością, zaskakiwać żywiołem „niepoprawnych” opowieści. A więc „zła pamięć” nie musi być czymś złym. W polu zainteresowania mogą znaleźć się fantazje na temat przeszłości, teraźniejszości i przyszłości (u podstaw których leży właśnie zjawisko „złej pamięci”), wszelkie formy niepamięci, życiodajne i śmiercionośne procesy zapominania, ale również strategię polityki pamięci. Realizowane w ostatnich latach spektakle i napisane w tym samym czasie dramaty podejmujące kwestie historii i pamięci odpowiadają na nowe wyzwania humanistyki kontestującej uniwersalistyczne i kanoniczne wizje przeszłości. Wskazują na utrwalone w historycznych przekazach i stereotypowych wyobrażeniach przekłamanie i deformacje, przywołują narracje prywatne i tworzą narracje alternatywne. Polski teatr i dramat stały się więc miejscem uprawiania tak zwanej przeciw-

-historii – a więc historii wydobywającej coś, co zostało, jak pisze Michel Foucault, „starannie, z rozmysłem, złośliwie przeinaczone i zamaskowane”.

Głównym zadaniem przeciw-historii jest dopuszczenie do głosu ofiar wykluczonych z historiografii zwycięzców, wysłuchanie ich opowieści, wspieranie ich buntu oraz ochrona przed resentymentem. Czym w takim razie jest przeciw-historia w perspektywie polskiej kultury, wyćwiczonej przecież tak dobrze od czasów romantyzmu w utrwalaniu klęski, tworzącej nieoficjalne „drugie” i „trzecie” obiegi oraz archiwizującej opowieści ludzi skrzywdzonych i poniżonych przez „zwycięską historię” mocarstwowej, kolonizatorskiej i totalitarnej Europy?

Celem konferencji będzie również wskazanie miejsca, jakie teatr i dramat uprawiający przeciw-historię zajmuje w szerokiej konstelacji innych przejawów sztuki krytycznej w obrębie sztuk wizualnych, literatury, kina, muzyki czy komiksu. Ciekawe mogą być też konfrontacje z doświadczeniami sąsiadujących z nami kultur, zwłaszcza w tych obszarach, gdzie narracje o naszej wspólnej przeszłości (doświadczanej z odmiennych perspektyw) wchodzą ze sobą w konflikt.

Choć przeciw-historia to pojęcie stosunkowo młode, włączone w obszar polskiej humanistyki i sztuki dopiero w ostatnich latach, zależy nam również, by podjąć próbę odnalezienia źródeł i przejawów przeciw-historycznego myślenia w polskim teatrze i dramacie całego XX wieku, a nawet w zjawiskach jeszcze wcześniejszych. Być może, dzięki nowym narzędziom badawczym, uda się na nowo opisać i zinterpretować teksty i spektakle uznane dziś za klasyczne (czyli włączone w obręb oficjalnej historii teatru i dramatu) lub przeciwnie – przywołać rzeczy zapomniane lub marginalizowane, a tym samym stworzyć choćby zarys przeciw-historii polskiego teatru.

zapraszają do udziału w konferencji

ZŁA
pamięć

**PRZECIW-HISTORIA
W POLSKIM TEATRZE I DRAMACIE**

KRAKÓW, 12 – 13 MAJA 2011

Wydział Polonistyki
Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Gołębia 16, sala 42

